

הסדר פשרה בתובענה ייצוגית

בת"צ (ירושלים) 37237-08-17 מדינת ישראל - נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות ואח' נ' אגד
אגודה שיתופית לתחבורה בישראל בע"מ

שנערך ונחתם ביום 22 בחודש מרץ שנת 2021

הואיל: וביום 17.08.2017 הגישו המבקשים, נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (להלן: "הנציבות"), עופר גרוסו ויפה ריבקוב (להלן שלושתם במאוחד: "המבקשים"), בקשה לאישור תביעה כייצוגית (להלן: "בקשת האישור"), במסגרת ת"צ 37237-08-17, נגד אגד חברה לתחבורה בע"מ (להלן: "המשיבה"). (להלן: ייקראו המבקשים והמשיבה יחד – "הצדדים").

והואיל: ובמסגרת בקשת האישור טענו המבקשים, בין השאר, כי המשיבה מפרה את חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, תשנ"ח – 1998 (להלן: "חוק שוויון זכויות") ואת תקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (הסדרת נגישות לשירותי תחבורה ציבורית), תשס"ג – 2003 (להלן: "תקנות הנגישות"), באופן שיטתי, בכך שאינה מפעילה מערכת כריזה בכלל האוטובוסים העירוניים שפועלים מטעמה בירושלים; כי מתוקף סמכותה של הנציבות, ערכו מפקחיה סדרה של בקורות מדגמיות באוטובוסים העירוניים, שהתפרסה על פני תקופות שונות וחדשים רבים - ובבקורות שנערכו נמצא כי המשיבה הפרה בצורה נרחבת ומתמשכת את חובותיה לבצע כריזה, ומתוך 570 פיקוחים, זוהו 156 מקרים נפרדים של הפרות; כי הפעלת קו אוטובוס עירוני מחייבת בהתאמות נגישות, ובין היתר, התקנה והפעלה של מערכות כריזה פנימית וחיצונית; כי היעדר הנגישות פגע בזכותם של אנשים עם מוגבלות לכבוד ובחופש תנועתם – ועוד טענות נוספות כמפורט בבקשת האישור.

והואיל: והמשיבה, בהסכמת המבקשים ובאישור בית המשפט הנכבד, טרם הגישה תגובה לבקשת האישור – אך היא חולקת לחלוטין על הטענות נשוא בקשת האישור, והציגה ראיות שונות לפיהן היא מפעילה את מערכות הכריזה באוטובוסיה בכלל ובירושלים בפרט. המשיבה מקפידה עם נהגיה ומנחה אותם בכל עת להקפיד כי כל אימת שמערכת כריזה איננה פועלת, עליהם לכרוז באופן ידני. ככל ומתקבלת תלונה בנושא היא מטופלת באופן מיידי. מערכות הכריזה נבדקות במסגרת הטיפולים השוטפים של האוטובוסים ובטיפולים פרטניים. המשיבה מפעילה מערך היסעים עצום ובכל שנמצאו ליקויים, הרי שמדובר בתקלות נקודתיות מסיבות שונות, בנוסף חלק מההפרות הנטענות בבקורות שבוצעו התבררו כלא

נכונות, ומכל מקום אותן הפרות אינן מצדיקות הגשת תביעה ייצוגית. אגד הצהירה כי היא נקטה ונוקטת באמצעים למניעתן של תקלות שכאלה הן בפן של פיקוח ואכיפה, הן בהיבט הטכני והן בהגברת ההדרכה וההטמעה בקרב נהגי אגד בדבר חשיבות הפעלת הכריזה באוטובוסים.

והואיל: והצדדים ניהלו ביניהם משא ומתן, לרבות תוך שיתוף משרד התחבורה, אשר בסופו הגיעו המבקשים והמשיבה לכדי הסכמות;

והואיל: והצדדים החליטו לגבש ביניהם הסכם זה (להלן: "**הסכם הפשרה**" או "**ההסכם**"), תחת ניהול הליכים משפטיים והסבת הוצאות, כמו גם הסטת משאבי ניהול ומשאבים אחרים ותוך חיסכון בזמן שיפוטי;

והואיל: והסכם זה נועד לסיים את ההליך בפשרה, מבלי שמי מהצדדים יודה בטענות משנהו או יודה בחבות כלשהי, כך שבכפוף לאישורו על ידי בית המשפט ולמילוי כל התחייבויות המשיבה שבגדרו יביא לידי גמר את ההליכים בבקשה.

אשר על כן הוסכם, הותנה והוצהר בין הצדדים כדלקמן:

- 1. מבוא ופרשנות**
  - 1.1 המבוא להסכם זה ונספחיו מהווים חלק בלתי נפרד מן ההסכם.
  - 1.2 כותרות הסעיפים הוכנסו לשם הנוחות בלבד ואין לעשות בהן שימוש בפרשנות ההסכם. כל האמור בלשון יחיד בהסכם, תהא לו גם משמעות בלשון רבים. כל האמור בלשון זכר תהא לו גם משמעות בלשון נקבה.
  - 1.3 לכל המונחים הפורטים בהסכם הפשרה להלן תהא המשמעות כדלקמן:
    - 1.3.1 "**הקבוצה המיוצגת**": כלל האנשים עם מוגבלות שנוזקים, או שנוזקו החל מיום 31.12.2014, ועד למועד אישורו של הסכם הפשרה, למערכת הכריזה באוטובוסים העירוניים בירושלים, ובכלל זה: אנשים עם מוגבלות בראיה, אנשים עם מוגבלות שכלית / קוגניטיבית / התפתחותית ואנשים עם מוגבלות תקשורתית: אנשים הנמצאים על הרצף האוטוטיסטי ואנשים עם מוגבלות נפשית היוצרת מחסום בפני פנייה לאחרים.
    - 1.3.2 "**המועד הקובע**": המועד בו פסק הדין, המאשר את הסכם הפשרה, הפך חלוט.
    - 1.3.3 "**אישור הסכם הפשרה**": אישור הסכם הפשרה על כל מרכיביו על ידי בית המשפט ומתן תוקף של פסק דין להסכם הפשרה.

2. הצהרות הצדדים

- 2.1 הצדדים מצהירים, כי אין בהתקשרותם בהסכם פשרה זה משום הסכמה או הודאה בטענות הצד האחר, וכי התקשרותם בהסכם פשרה זה נעשית על מנת לייתר את המשך ניהולו של ההליך הכרוך בהוצאות כספיות כבדות ולחסוך בזמן שיפוטי.
- 2.2 הצדדים מצהירים, כי אין כל מניעה - חוקית, חוזית או אחרת - להתקשרותם בהסכם ולקיום חיוביהם על פיו במלואם ובמועד, הכל בכפוף לאישור ההסכם על ידי בית המשפט הנכבד.

3. אישור ההסכם

- 3.1 בתוך 10 ימים ממועד החתימה על הסכם זה, הצדדים יגישו לבית המשפט הנכבד בקשה במסגרתה יודיעו על הצלחת הליך המשא ומתן לפשרה ועל כריתתו של הסכם פשרה זה, ובמסגרתה יבקשו מבית המשפט הנכבד:
- 3.1.1 להורות על פרסום מודעה בדבר הגשת הבקשה לאישור הסדר פשרה בהתאם להוראות סעיף 25(א)(3) לחוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו - 2006 ("חוק התובענות הייצוגיות"), בנוסח המצורף לבקשה לאישור הסדר פשרה **כנספת 1**, על חשבון המשיבה, נוכח מאפייניהם הייחודיים של חברי הקבוצה, בשני עיתונים יומיים נפוצים לפי הוראת בית המשפט - בעיתון יומי בשפה העברית ובעיתון יומי בשפה הערבית הנפוץ במזרח ירושלים (להלן: "**המודעה הראשונה**").
- 3.1.2 להורות על משלוח העתק מהמודעה הראשונה בצירוף העתקים מהבקשה לאישור הסדר פשרה, מהסדר פשרה זה ומהתובענה למנהל בתי המשפט, ולפטור את הצדדים מהצורך לשלוח אותו לנציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות משום היותה צד להסכם זה.
- 3.1.3 להורות, כי אדם אשר יש לו זכות להתנגד להסדר הפשרה יגיש התנגדות מנומקת תוך 45 יום ממועד פרסום המודעה הראשונה, וכן להורות, כי אם תוגש התנגדות כאמור, יהיו הצדדים להסדר הפשרה רשאים להגיש תגובה להתנגדות בהתאם לקבוע בסעיף 18(ה) לחוק התובענות הייצוגיות.

- 3.1.4 להורות, כי כל אדם אשר אינו מעוניין, כי הסדר הפשרה יחול עליו, יבקש מבית המשפט הנכבד להתיר לו לצאת מהקבוצה, תוך 45 יום ממועד פרסום המודעה הראשונה, ואם לא יעשה כן במועד האמור, יחשב כמי שהסדר הפשרה חל עליו.
- 3.1.5 להורות, כי אישור הסדר הפשרה אינו טעון מינוי בודק.
- 3.1.6 בתום המועד להגשת הודעות התנגדות, לזמן את הצדדים לדיון בעניין תשלום גמול למבקשים ושכר טרחה לבאי כוחם בהתאם להוראות סעיפים 22 ו-23 לחוק התובענות הייצוגיות, או להורות על הגשת טענות בכתב בנושא זה, וליתן להסדר הפשרה תוקף של פסק דין בתובענה ייצוגית.
- 3.1.7 להורות על פרסום מודעה בדבר מתן תוקף של פסק דין להסדר הפשרה בהתאם להוראת סעיף 25(4) לחוק התובענות הייצוגיות, בהתאם לנוסח שיוגש לאישורו של בית המשפט בתוך 14 ימים מיום מתן תוקף של פסק דין להסדר הפשרה, בשני עיתונים יומיים בהתאם להוראת בית המשפט.

4. עיקרי הסדר הפשרה

- 4.1 אגד מתחייבת להפעיל את הכריזה באוטובוסים העירוניים שהיא מפעילה בירושלים בהתאם להוראות התקנות, ולנקוט בצעדים המתחייבים כדי להבטיח עמידה רציפה בהתחייבות זו, לרבות הקפדה עם נהגיה והנחייתם להקפיד כי כל אימת שמערכת כריזה איננה פועלת, עליהם לכרוז באופן ידני; לטפל בכל תלונה בנושא באופן מיידי, ולבדוק את מערכות הכריזה במסגרת הטיפולים השוטפים של האוטובוסים ובטיפולים פרטניים.
- 4.2 מעבר למחויבותה הנ"ל של אגד, וכהטבה מוסכמת בפשרה לקבוצה:
- 4.2.1 בשיתוף עם משרד התחבורה, הנציבות ונציגי המבקשים, אגד מפתחת מערכת טכנולוגית לשיפור הנגישות לאנשים עם מוגבלות ("המערכת הטכנולוגית"), בכך שתסייע לנוסע הממתין בתחנה, בזיהוי הקו שנכנס אליה, ותיידע את נהג האוטובוס המתקרב לתחנה, כי אדם עם מוגבלות ממתין בתחנה, הכל כמפורט **בנספח 2** הכולל את תכולת הפתרון המאושרת והמוסכמת לפיתוח, יישום ותחזוקה. הפעלת המערכת הטכנולוגית תאושר על ידי משרד התחבורה.
- 4.2.2 אגד מתחייבת להתחיל ולתפעל את המערכת הטכנולוגית במערך האוטובוסים שלה בכל הארץ, כלומר האוטובוסים העירוניים, וכן הבין עירוניים אשר נדרשת בהם נגישות חושית, בהתאם לתקנה 2 לתקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (נגישות חושית באוטובוסים בין עירוניים), התשע"ח-2017

"האוטובוסים") בתוך 12 חודשים מיום אישור הסכם פשרה זה או בתוך 30 ימים מיום מתן אישור משרד התחבורה להפעלה וליישום (לפי המאוחר) ("מועד התחילה").

4.2.3 אגד תתפעל את המערכת הטכנולוגית במערך האוטובוסים וזאת לתקופה בת 5 שנים, שמניינה יחל החל ממועד התחילה.

4.2.4 מבלי לגרוע מאחריותה של אגד על פי הסכם זה, אגד תשתף פעולה עם משרד התחבורה ככל שנדרש ותשמע להוראותיו בכל הנוגע להפעלת המערכת והיישום שלה ביחס להוראות משרד התחבורה, ואגד תפעל בהתאם להוראותיו בכל הנוגע להפעלת המערכת הטכנולוגית ויישומה, והכל בכפוף להוראות הסכם זה ונספח 2 שלו.

4.2.5 אגד תקנה ללא תמורה זכויות שימוש במערכת הטכנולוגית למשרד התחבורה על מנת שיוכל לעשות בה שימוש ולאפשר את השימוש בה ביחס למפעילי תחבורה אחרים; והכל מבלי לגרוע מזכויותיה הקנייניות של אגד במערכת הטכנולוגית ובאפשרות השימוש בה.

4.2.6 המערכת תנוהל על ידי אגד. אגד תתפעל ותתחזק אותה ("תפעול ותחזוקה"), ותעניק שירותים למשתמשי אגד. אם משרד התחבורה יבקש להשמיש את המערכת עבור מפעילים נוספים, אזי משרד התחבורה יהיה רשאי לדרוש ולקבל את המערכת לידיו, ובמקרה כזה התפעול והתחזוקה יעבור לרשות משרד התחבורה, ואגד תפסיק לתפעל ולתחזק את המערכת בכללותה, אך תמשיך להעניק שירותים במערכת למשתמשי אגד.

4.2.7 אגד תבצע התאמות טכנולוגיות במערכת הטכנולוגית על מנת לאפשר ממשק למערכת עתידית שיקים (ככל שיקים) משרד התחבורה של רמקולים בתחנות ושימוש במערכת של מי שאין ברשותו טלפון חכם ("המערכת העתידית"). ההתאמות למערכת העתידית יבוצעו בהשקעה של אגד בהיקף של עד 500 שעות עבודה, ותהיינה מוגבלות ל-3 שנים ממועד אישור הסדר הפשרה.

4.2.8 על מנת לבחון את המערכת, היקף השימוש בה והשפעתה על התחבורה הציבורית, לרבות השימוש התקין בה, המערכת הטכנולוגית תתחיל לפעול כפיילוט למשך 3 חודשים ממועד התחילה, ותיועד בתקופת הפיילוט לאנשים עם מוגבלות בראייה בעלי תעודת עיוור בלבד. עם תחילת ההפעלה של המערכת,

הצדדים ישתפו פעולה עם השירות לעיוור במשרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים, על מנת להפיץ וליידע באופן אישי אנשים עם מוגבלות בעלי תעודת עיוור, על רישום לאפליקציה.

4.2.9 אגד, הנציבות ומשרד התחבורה יקיימו פגישות סדרתיות, על מנת לבחון, ולהתאים במידת הצורך, את היקף המשתמשים במערכת ומאפייניהם, באופן שלא יכביד על יעילותה, אופן פעולתה והתאמתה לצרכים, היקף שימוש לרעה ככל שיתגלה כזה, ועוד. הצדדים יפעלו בשיתוף פעולה כדי להביא לשיפור התועלת מהשימוש במערכת לאנשים עם מוגבלות הנדרשים לה, וכל זאת בהתייעצות והסכמה פה אחד, ומתוך הבנה שהמערכת הטכנולוגית מיועדת עקרונית לאנשים עם מוגבלות מכלל הקבוצה המיוצגת בתביעה.

4.2.10 במהלך תקופת הפיילוט יתקיימו פגישות כאמור בתדירות של פעם בחודש, ולאחר תקופת הפיילוט בתדירות של פעם בשלושה חודשים לפחות. הסכמה שהתקבלה בפורום זה תחייב את הצדדים להסכם.

5. גמול ושכר טרחה

5.1 הנציבות היא גוף ממלכתי העוסק ופועל ללא לאות בקידום זכויותיהם של אנשים עם מוגבלות בישראל באמצעות קידום עקרונות היסוד של חוק שוויון זכויות, מניעת הפליה של אנשים עם מוגבלות, עידוד השתלבותם הפעילה בחברה וקידום נגישות. גם בהליך דנא לא חסכה הנציבות מאמצים, טרחה וזמן לשם קידום פתרון שיביא להנגשת שירותי התחבורה הציבורית באופן מתקדם מבחינה טכנולוגית, אף מעבר לנדרש בתקנות.

5.2 בהתאם להוראות סעיף 19(ו) לחוק התובענות הייצוגיות, הצדדים ימליצו לבית המשפט הנכבד לזמן את הצדדים לדיון בעניין תשלום גמול למבקשים ושכר טרחה לבאי כוחם.

5.3 הסכומים שייפסקו בעניינים אלה על ידי בית המשפט הנכבד, לפי העניין - ישולמו בתוך 30 ימים ממועד אישורו של ההסכם ומתן פסק הדין בתובענה.

6. ויתור על תביעות

6.1 בכפוף לאישורו וביצועו של הסדר הפשרה במלואו ובמועדו, מוותרים המבקשים וחברי הקבוצה באופן סופי ומוחלט על כל טענה, דרישה, תביעה או זכות הכלולות בתביעה ובבקשת האישור כלפי המשיבה.

6.2 המבקשים ובאי כוחם מתחייבים, כי לא ינקטו בהליכים משפטיים נגד המשיבה בגין הפרת ההסכמות בהסדר פשרה זה, אלא לאחר שנתנו למשיבה הודעה בכתב אודות ההפרה

הנטענת ונתנו למשיבה את האפשרות לתקן את ההפרה, וזו לא תוקנה, בתוך 45 ימים ממועד הודעת המבקשים או באי כוחם. אין באמור כדי למנוע שימוש בכל סמכות חוקית של הנציבות שלא בקשר ישיר לטענת הפרת ההסכם.

6.3 עם אישור בית המשפט הנכבד הסדר פשרה זה, יתגבש אוטומטית מעשה בית דין ביחס לכל העילות והסעדים שבבקשת האישור כלפי חברי הקבוצה, אשר לא נתנו הודעת התנגדות כדין כאמור לעיל.

7. סייגים לתוקפו של הסדר הפשרה .7

7.1 מתן תוקף של פסק דין להסכם פשרה זה על כל מרכיביו (למעט גובה שכר הטרחה והגמול הנתונים לשיקול דעת בית המשפט הנכבד) והפיכתו לפסק דין חלוט, מהווה תנאי מתלה לכניסתו לתוקף. אין באמור כדי לגרוע מזכותם של הצדדים להכניס תיקונים להסכם זה ובלבד שאלה יקבלו את הסכמת כל הצדדים ואת אישור בית המשפט ויכללו בפסק דין סופי וחלוט של בית המשפט.

7.2 ככל שהסכם הפשרה לא יאושר על ידי בית המשפט הנכבד, הצדדים יחזרו לנהל את ההליכים המשפטיים מבלי שלהסכם זה או למסמכים ולטיוטות שהוחלפו לקראתו יהיה כל השלכה או תוקף ביחס להליכים אלה, והצדדים שומרים על מלוא טענותיהם וזכויותיהם בתיק על כל המשתמע מכך.

7.3 במקרה שיוגש ערעור על פסק דין של בית-המשפט המאשר את הסדר הפשרה יעוכב ביצועו של ביצוע הסדר הפשרה וזאת עד לסיום הליך הערעור ובהתאם לתוצאותיו. בוטל פסק הדין המאשר את הסדר הפשרה במסגרת פסק הדין בערעור, יהיה ההסדר בטל ומבוטל מעיקרו וחסר תוקף משפטי, כאילו לא נחתם מלכתחילה, וכאילו אין פסק דין. בין היתר, יראו בהסדר זה כאילו לא בא לעולם ולא ניתן יהא להגיש הסדר זה על נספחיו ו/או להסתמך עליו ו/או לעשות בו או בתוכנו שימוש כלשהו והצדדים יחזרו לנהל את ההליכים המשפטיים מבלי שלהסכם זה או למסמכים ולטיוטות שהוחלפו לקראתו יהיה כל השלכה או תוקף ביחס להליכים אלה.

8. בקשה לא למנות בודק .8

בבקשה לאישור הסכם הפשרה יבקשו הצדדים מבית המשפט שיעשה שימוש בסמכותו בהתאם לאמור בסעיף 19(ב)(1) לחוק תובענות ייצוגיות שלא למנות בודק. זאת, מאחר שהסדר הפשרה משקף תועלות ברורות לטובת הקבוצה; הסדר הפשרה אינו כולל מנגנון פיצוי-בעין לחברי הקבוצה, ולכן אין צורך בבירור מדויק של גודל הקבוצה, זיהוי חבריה, או הערכת שווי ההטבה שממנה ייהנה

כל אחד; משום זהות הצדדים הכוללת את הנציבות שהיא בעלת המומחיות הרלוונטית, ומשכך לא נדרשת מומחיות נוספת כלשהיא לבחינת סבירותו של ההסכם והיותו הוגן, מלבד ניסיונו של בית המשפט הנכבד; מאחר שמינוי בודק בנסיבות שאין בו צורך אמתי עלול לסרב ולהאריך שלא לצורך את הדיון בהסדר הפשרה ולגזול מהצדדים ומבית המשפט זמן ומשאבים נכבדים, בלי להניב תוצאה יעילה יותר, תוך הכבדה עקיפה גם בעלויות ובזמן הכרוכים בגיבושם ואישורם של הסדרי פשרה ראויים (לעניין זה: ת"צ (מרכז) 47422-11-17 פנחס מחזון נ' עיריית ראש העין (פורסם באר"ש, 16.7.19); ת"צ (מרכז) 12118-13-12 הרצל מרגי נ' "אגד" תעבורה בע"מ (פורסם באר"ש, 14.7.13); ת"צ (חיי) 16360-06-12 טובה איליה נ' נתיב אקספרס תחבורה ציבורית בע"מ (פורסם באר"ש, 5.5.13); ת"צ (י-ם) 9177/07 ראובן ברון נ' "אגד" אגודה שיתופית לתחבורה בישראל בע"מ (פורסם באר"ש, 31.7.12); ת"א (ת"א) 2624/06 אפשטיין נ' מעריב הוצאת מודיעין בע"מ (פורסם באר"ש 23.2.09)).

9. כללי

- 9.1 ההסכם, הכולל את נספח האיפיון למערכת, כולל את כל ההסכמות שבין המשיבה לבין המבקשים ובאי כוחם והוא מגבש וממצה באופן בלעדי וסופי את כל ההסכמות בקשר עם האמור בו.
- 9.2 לא יהיה כל תוקף לכל שינוי או תוספת להסכם, אלא אם נעשו בכתב ונחתמו על ידי כל הצדדים להסכם. לא תישמע טענה של שינוי ההסכם בעל פה.
- 9.3 הסכם פשרה זה מגלם וממצה את מכלול המצגים וההסכמות, המפורשות והמשתמעות, אשר הושגו בין הצדדים עובר לחתימתו. צד להסכם פשרה זה לא יישמע בטענה בדבר מצג או הסכמה כאמור, אשר לא באו לידי ביטוי מפורש בהסכם פשרה זה ולא יהיה תוקף לכל מצג או מו"מ, ככל שנוהל בין הצדדים, קודם לחתימת ההסכם.
- 9.4 הצדדים מתחייבים לפעול בתום לב לקיומו של ההסכם ולבצע את כל הפעולות המנויות לעיל ולחתום על כל המסמכים, האישורים, הטפסים וההודעות, ככל שיידרש, ושיהיה מועיל לצורך ביצוען של הוראות ההסכם.

ולראיה באו הצדדים על החתום:

אגד חברה לתחבורה בע"מ
באמצעות ב"כ דורון טאובמן, עו"ד

מדינת ישראל - נציבות שוויון זכויות
לאנשים עם מוגבלות ואח'
באמצעות ב"כ ד"ר יועד הלברסברג, עו"ד